

Rapport

Datum: 18 december 2007
Rapportnummer: 2007/314

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) hem in brieven van 9 maart 2005 en 18 juli 2005 heeft meegedeeld dat zijn rijbewijs, identiteitskaart en paspoort niet waren zoekgeraakt, maar door de vreemdelingendienst aan hem waren teruggegeven, terwijl in het departementale dossier geen bewijs van afgifte aanwezig was.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. Verzoeker, van Burkinese nationaliteit, verblijft sinds 1991 in Nederland. Op 6 juli 1999 werd hij door de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Kennemerland te Haarlem uit Nederland uitgezet naar Burkina Faso. In verband hiermee was zijn nationale paspoort met nummer 079413 (paspoort 1) op 16 april 1999 door die vreemdelingendienst ingenomen.

In Burkina Faso werd verzoeker in het bezit gesteld van een nieuw paspoort, afgegeven op 30 juli 1999 en geldig tot 29 juli 2004, met nummer A1222931 (paspoort 2). In verband met een nieuwe relatie werd hem vervolgens (aanvraag d.d. 14 juli 1999) een machtiging tot voorlopig verblijf verleend, afgegeven door de Nederlandse vertegenwoordiging te Burkina Faso op 11 november 1999. Verzoeker keerde op 26 november 1999 weer terug in Nederland. Op 16 december 1999 diende hij bij de vreemdelingendienst te Utrecht een aanvraag in om verlening van een verblijfsvergunning voor verblijf bij partner. Deze aanvraag werd op 5 juli 2000 afgewezen aangezien de relatie was geëindigd; verzoeker werd meegedeeld dat hij Nederland diende te verlaten. Bij brief van 8 maart 2001 werd hem aangezegd om Nederland voor 5 april 2001 te verlaten, waartegen rechtsmiddelen werden ingesteld.

Tevens diende verzoeker op 15 maart 2001 bij de vreemdelingendienst te Haarlem een aanvraag in om verlening van een verblijfsvergunning om humanitaire redenen; deze aanvraag werd op 12 juni 2001 buiten behandeling gesteld. Hiertegen werden rechtsmiddelen ingesteld. Na diverse procedures loopt thans nog een procedure over verzoekers verblijf in Nederland.

2. Op 13 december 2004 stuurde verzoekers gemachtigde een brief aan de toenmalige minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie waarin hij verzocht om een bewijs van teruggave van verzoekers documenten. De minister had op vragen van een lid van de Tweede Kamer geantwoord dat er geen sprake was van zoekgeraakte documenten van verzoeker, maar dat deze weer aan hem waren teruggegeven.

Op 31 januari 2005 zond de Nationale ombudsman een klacht van verzoeker, onder meer over het uitblijven van een reactie op de brief van zijn gemachtigde, door aan het Centraal

Klachtenbureau van de IND.

3. Vervolgens deelde de IND bij brief van 9 maart 2005 aan de gemachtigde mee dat er geen sprake was van zoekgeraakte documenten of documenten die nog in het bezit van de IND dan wel de vreemdelingenpolitie zouden zijn. De genoemde documenten waren door de vreemdelingenpolitie aan betrokkene teruggegeven, aldus de brief.

Bij brief van 17 maart 2005 liet verzoekers gemachtigde de IND weten dat hij geen genoegen nam met de inhoud van de brief en verzocht hij opnieuw om een bewijs van afgifte. Bij brief van 18 juli 2005 deelde de IND, na interventie van de Nationale ombudsman, de gemachtigde mee dat er in het departementale dossier geen bewijs van afgifte aanwezig was. Hierop stelde de Nationale ombudsman op verzoek van de gemachtigde een onderzoek in.

4. In reactie op de klacht liet de toenmalige minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie (bij brief van 18 november 2005) onder meer weten dat de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Kennemerland verantwoordelijk was voor de verwijdering van verzoeker naar Burkina Faso op 6 juli 1999. Hoewel de vreemdelingendienst had aangegeven de identiteitsdocumenten aan verzoeker te hebben teruggegeven, ontbreekt hiervan een schriftelijk bewijs in het departementale dossier. Uit het wel aanwezige model D38, aldus de minister, blijkt alleen dat een paspoort is ingenomen; van inname van andere documenten door de vreemdelingendienst is niet gebleken. Wel is op 6 augustus 1998 in het elektronisch systeem van de vreemdelingendienst gemeld dat het rijbewijs en de identiteitskaart bij de gemeente (Haarlem; No) zijn ingeleverd, aldus de minister.

Bij een gedwongen verwijdering is het volgens de minister gebruikelijk dat alle relevante documenten, waaronder reis- en identiteitsdocumenten, bij het verlaten van Nederland worden overhandigd aan de vreemdeling zelf of aan een ambtenaar van de Koninklijke Marechaussee die de betreffende vreemdeling begeleid tot aan zijn land van herkomst.

Aangezien niet met zekerheid te stellen is dat de identiteitsdocumenten daadwerkelijk zijn teruggegeven aan verzoeker, kan volgens de minister evenmin worden aangegeven op welke datum dit zou zijn gebeurd.

Voor de van toepassing zijnde regelgeving verwees de minister naar hoofdstuk A5/5.2 van de Vreemdelingencirculaire 1994 (zie Achtergrond, onder 1.) en naar hoofdstuk A3/2.5.3 van de Vreemdelingencirculaire 2000 (zie Achtergrond, onder 2.).

De minister achtte de klacht van verzoeker gegrond, daar in brieven was gemeld dat de bedoelde documenten aan verzoeker waren teruggegeven, maar daarvan schriftelijk bewijs inderdaad ontbreekt. De minister betreurde het dat verzoeker onjuist was geïnformeerd.

De minister merkte daarbij op het aannemelijk te achten dat verzoeker niet in zijn belangen was geschaad, daar hij kort na aankomst in Burkina Faso aldaar in het bezit was gesteld

van een nieuw paspoort, geldig van 30 juli 1999 tot 29 juli 2004. De minister verwees naar een kopie van dit paspoort met nummer A1222931 als bijlage bij de brief.

5. In reactie op de brief van de minister bracht de gemachtigde (bij brief van 15 december 2005) naar voren dat verzoekers nieuwe (tweede) paspoort in beslag was genomen door de vreemdelingenpolitie in Haarlem op 23 april 2001 in het kader van een nieuwe verblijfsaanvraag. De ambtenaren H. en R. hadden het paspoort ingenomen, aldus de gemachtigde, waarvan een bewijs van ontvangst zal zijn opgemaakt. Verzoeker had dit paspoort nimmer teruggekregen en het is evident, aldus de gemachtigde, dat hij in zijn belangen is geschaad nu tot tweemaal toe een paspoort is ingenomen maar niet is teruggeven.

6. Naar aanleiding van de reactie van de gemachtigde deelde de minister (bij brief van 9 februari 2006) mee dat na bestudering van het departementale dossier was gebleken dat een ontvangstbewijs ontbreekt en dat de vreemdelingenpolitie te Haarlem stelt dat zij nimmer het tweede paspoort van verzoeker heeft ingenomen.

Verder wees de minister erop dat in verband met de door verzoeker op 15 maart 2001 ingediende verblijfsaanvraag hij op 23 april 2001 was gevorderd door de vreemdelingenpolitie te Haarlem om op 7 mei 2001 te verschijnen, dat hij vervolgens bij brief van 11 mei 2001 wederom door die vreemdelingenpolitie was gevorderd om op 21 mei 2001 te verschijnen en aangezien hij hieraan niet had voldaan ten derde male was gevorderd om nu op 23 mei 2001 te verschijnen, wederom met medeneming van zijn paspoort en andere papieren. De verblijfsaanvraag was vervolgens op 12 juni 2001 buiten behandeling gesteld.

Volgens de minister strookt dit alles niet met de stelling van verzoeker dat zijn paspoort op 23 april 2001 is ingenomen door de vreemdelingenpolitie. De minister gaf dan ook aan ervan uit te gaan dat het tweede paspoort van verzoeker niet was ingenomen door de vreemdelingenpolitie en dat het aan verzoeker was om aan te tonen dat de vreemdelingenpolitie zijn paspoort daadwerkelijk heeft ingenomen.

Voor de goede orde wees de minister op een bijlage bij haar brief. Hierop staat links beneden een handgeschreven tekst. Volgens de minister was onduidelijk wie deze tekst heeft geschreven. Gelet op de inhoud van deze tekst achtte de minister het niet aannemelijk dat het op deze wijze door een medewerker van de vreemdelingenpolitie was geschreven.

Deze bijlage is een kopie van een formulier met als kop "Model A, Aanvraag verlenen vergunning tot verblijf", gericht aan verzoeker op zijn toenmalige adres, verder inhoudende een vordering d.d. 23 april 2001 van de korpschef van het regionaal politiekorps Kennemerland ex artikel 54 van de Vreemdelingenwet waarbij verzoeker, met naam en adres genoemd, wordt gevorderd om in persoon te verschijnen op 7 mei 2001 om 15.00

uur op het politiebureau te Haarlem in verband met zijn aanvraag vergunning tot verblijf. Deze 'vordering' is voorzien van een dienststempel en een handtekening, zonder vermelding van de naam van de ondertekenaar (verder te noemen 'de vordering van 23 april 2001').

Onder de stippellijn, waarbij is vermeld "Onderstaande niet door aanvrager in te vullen" staat handgeschreven:

"Hierbij treft u een origineel paspoort. Het gaat om een inreisvisum m.v.v. niet nodig. Sinds oktober 1991 rechtsgeldig verblijf had. Op ontorechte gronden zou zijn uitgezet. Een nieuwe afspraak maken."

Verder zijn als bijlage bij de brief van de minister kopieën gevoegd, voor zover van belang van:

- Model M35-A, Aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd op naam van verzoeker en door hem ondertekend d.d. 15 maart 2001, blijkens de dienststempel en ondertekening door de medewerkster van de vreemdelingendienst mevrouw H. ontvangen op 21 mei 2001;
- Model M90-1, Vordering van de vreemdeling om in persoon te verschijnen, gericht aan verzoeker d.d. 11 mei 2001 om op 21 mei 2005 om 15.00 uur in persoon te verschijnen bij de vreemdelingendienst op het politiebureau te Haarlem in verband met zijn aanvraag vergunning tot verblijf; hij diende onder meer zijn paspoort mee te brengen (niet voorzien van een dienststempel en een handtekening, maar wel met de naam van de medewerkster van de vreemdelingendienst, mevrouw H.);
- eenzelfde vordering M90-1 aan verzoeker d.d. 21 mei 2001 om te verschijnen op 23 mei 2001 (voorzien van een dienststempel, handtekening en naam van de medewerkster van de vreemdelingendienst, mevrouw H.);
- brief d.d. 21 mei 2001 van genoemde medewerkster van de vreemdelingendienst, mevrouw H, aan verzoekers toenmalige advocaat, mr. H. Hierin staat vermeld dat verzoeker op die datum zijn aanvraag vergunning tot verblijf had ondertekend, dat hij wederom zijn paspoort niet kon tonen en dat hij was gevorderd om op 23 mei 2001 weer te verschijnen met medeneming van zijn paspoort en onder meer het ondertekende model M50, Checklist MVV-vereiste;
- Model M50 d.d. 21 mei 2001 (met dienststempel, handtekening en naam van de medewerkster van de vreemdelingendienst, mevrouw H), ondertekend door verzoeker.

7. In reactie op de brief van de minister bracht de gemachtigde (bij brief van 16 maart 2006) naar voren dat de werkelijkheid met verzoekers tweede paspoort anders was dan de minister had aangegeven. De gemachtigde gaf de volgende lezing.

Verzoeker is bekend met de uitnodiging van 23 april 2001 voor 7 mei 2001. Hij is op die datum bij de vreemdelingenpolitie verschenen, vergezeld van een vertrouwenspersoon, de heer G. Deze persoon was meegegaan op verzoek van de toenmalige advocaat in verband met de vrees dat verzoeker in vreemdelingenbewaring zou worden gezet en/of dat zijn paspoort zou worden ingenomen. De vreemdelingenpolitie wilde die persoon niet ontvangen. Verzoeker heeft toen alleen een gesprek gehad met mevrouw H. en een collega, wiens naam verzoeker niet bekend is. Mevrouw H. vroeg toen om zijn paspoort. Zijn toenmalige advocaat had verzoeker tevoren gewaarschuwd om slechts een kopie van het paspoort te overleggen en niet het paspoort zelf. Omdat mevrouw H. zei dat zij alleen zaken kon doen als verzoeker het originele paspoort overlegde, heeft hij dat toen maar gedaan. Vervolgens heeft mevrouw H. een kopie gemaakt van het paspoort en hem die gegeven. Mevrouw H. deelde aan verzoeker mee dat zij het paspoort nodig had voor onderzoek in verband met de bijzondere gang van zaken waarbij de Koninklijke Marechaussee op Schiphol verzoekers visum had geannuleerd. In ieder geval heeft verzoeker zijn tweede paspoort op 7 mei 2001 bij mevrouw H. en haar collega ingeleverd. De collega van mevrouw H. heeft op het oproepformulier van 7 mei 2001 ('de vordering van 7 mei 2001'; No) eigenhandig aantekeningen gemaakt. Zij hielden de originele oproeping en gaven verzoeker een kopie daarvan. Het zou minstens een week duren voordat verzoeker iets zou horen over het onderzoek. Verzoeker heeft direct de heer G. in de hal van het politiebureau ingelicht. De heer G. heeft direct verzoekers advocaat bericht en de kopieën van het paspoort toegefaxt en van 'de vordering van 7 mei 2001' met de aantekeningen van de collega van mevrouw H. daarop. Op 11 mei 2001 ontving verzoeker reeds een nieuwe oproep voor 21 mei 2001. Op 21 mei 2001 is verzoeker met de heer G. verschenen bij de vreemdelingenpolitie te Haarlem. Opnieuw heeft verzoeker mevrouw H. alleen gesproken. Zij vroeg naar de papieren van de verblijfsaanvraag. Verzoeker was verbaasd, want hij had al op 15 maart 2001 die aanvraag ondertekend en opgestuurd naar de vreemdelingenpolitie. Mevrouw H. heeft dit toen uitgezocht en vond inderdaad de aanvraag van 15 maart 2001. Die gang van zaken wordt bevestigd in de bijlage bij de brief van de minister met inderdaad de aanvraag van 15 maart 2001 en een ontvangststempel van 21 mei 2001, met de paraaf van mevrouw H. Volgens haar was niet het goede formulier gebruikt en verzoeker moest zorgen voor de juiste aanvraagformulieren. Zij zou hierover contact opnemen met de toenmalige advocaat van verzoeker. Hij moest ook contact opnemen met zijn advocaat en binnen twee dagen het goede formulier bij haar inleveren. Daarvoor was afgesproken dat dit op 23 mei 2001 om 15.00 uur zou gebeuren.

Verzoeker vroeg toen ook naar zijn paspoort en kreeg te horen dat men nog bezig was met het onderzoek.

Vervolgens heeft de vertrouwenspersoon direct contact opgenomen met verzoekers advocaat. Verzoeker kon de volgende dag, 22 mei 2001, het juiste formulier afhalen, ingevuld door de advocaat. Verzoeker heeft dat op die dag ondertekend. De advocaat heeft vervolgens met de vreemdelingenpolitie afgesproken dat verzoeker dat formulier bij

de balie zou inleveren, met annulering van de afspraak op 23 mei 2001 om 15.00 uur. Het formulier heeft verzoeker de volgende dag, 23 mei 2001, om 14.00 uur ingeleverd bij de balie van de vreemdelingenpolitie in Haarlem.

Deze lezing van de feitelijke gang van zaken wordt bevestigd door verzoeker, de heer G., en de toenmalige advocaat, aldus de gemachtigde.

Volgens de gemachtigde probeerde de minister nu een 'sluiverhaal' op te hangen en maakte daarbij gebruik van het feit dat in de oproepingsbrief standaard wordt verzocht om onder meer een geldig paspoort mee te nemen. De minister deed het voorkomen, aldus de gemachtigde, alsof door dat standaardverzoek verzoeker zijn paspoort op 7 mei 2001 niet aan mevrouw H. zou hebben gegeven.

Verder was het volgens de gemachtigde heel belangrijk dat op de oproepingsbrief voor 7 mei 2001 de collega van mevrouw H. zelf een paar aantekeningen heeft gemaakt. Daaruit bleek het verband met het visumverhaal zoals hiervoor vermeld en daarom was het paspoort nu juist ingenomen om daarnaar onderzoek te verrichten. Dit bevestigde precies de lezing van verzoeker.

Het was onbegrijpelijk en onbestaanbaar, aldus de gemachtigde, dat de minister nu schreef niet te weten wie die aantekeningen op de oproeping van 7 mei 2001 had geplaatst. Bovendien staat er nog een stempel op van de Vreemdelingendienst en een paraaf van de collega van mevrouw H.

De lezing van verzoeker sluit dan ook haarfijn aan op de aantekeningen zoals gemaakt door de collega van mevrouw H. op de oproepingsbrief, sterker nog, de aantekeningen zijn een ondubbelzinnig bewijs voor de juistheid van de stellingen van verzoeker, waarbij de gemachtigde er nog eens op wees dat is aangetekend: "hierbij treft u een origineel paspoort". Uit die aantekening blijkt volgens de gemachtigde dan ook dat mevrouw H. reeds op 7 mei 2001 de beschikking over het originele paspoort had gehad.

8. In reactie op de brief van de gemachtigde bracht de minister (op 23 mei 2006) onder meer naar voren dat de stelling van verzoeker dat zijn tweede paspoort op 7 mei 2001 was ingenomen, niet overeenkomt met de eerder gestelde datum van 23 april 2001. Verder was volgens de minister gebleken dat het betreffende oproepformulier niet was geparafeerd. Daarnaast had verzoeker eerder gesteld dat er geen sprake was van een onbekende ambtenaar, maar van een met name bekende ambtenaar die de aantekening op het oproepformulier zou hebben gemaakt. De minister concludeerde, zoals ook in de eerdere brief gemotiveerd aangegeven, dat het tweede paspoort niet door de vreemdelingenpolitie was ingenomen. Zij achtte de klacht ongegrond. In hetgeen verzoekers gemachtigde had aangevoerd zag de minister dan ook geen aanleiding om het eerdere standpunt te wijzigen, aangezien nog immer niet was gebleken dat het paspoort wel zou zijn ingenomen.

9. Bij brief van 25 juli 2006 verzocht de Nationale ombudsman de minister om uit verzoekers dossier stukken over te leggen uit de periode 1 januari 2001 tot 1 juli 2001 en de navolgende vragen te beantwoorden:

"a. Bent u in het bezit van het volledige dossier van de heer T. na overdracht van de vreemdelingenpolitie aan de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)?

b. Bevindt zich nog een gedeelte van zijn dossier bij een vreemdelingenpolitie?

Zo ja, kunt u aangeven of er zich nog stukken in dat deel van het dossier bevinden welke betrekking hebben op de hiervoor genoemde periode.

c. In uw reactie van 23 mei 2006 geeft u onder meer aan dat de vordering d.d. 23 april 2001, welke een aantekening bevat over een 'origineel paspoort', niet is geparafeerd. Op de door u bij uw reactie van 9 februari 2006 overgelegde kopie van die vordering is wel voorzien van een ondertekening c.q. paraaf.

Ik verzoek u aan te geven van welke medewerker van de vreemdelingenpolitie te Haarlem de ondertekening c.q. paraaf op die vordering is.

Hierbij merk ik op, gezien de ondertekening voor ontvangst op 21 mei 2001 van het door u overlegde Model 35-A, Aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning van de heer T., door mevrouw H., dat die ondertekening verschilt van de ondertekening op genoemde vordering. Volledigheidshalve sluit ik beide stukken in kopie bij.

d. Kunt u verder aangeven of zich in het dossier een origineel bevindt van de vordering van 23 april 2001 met de handgeschreven aantekening.

e. In uw reactie van 9 februari 2006 hebt u onder meer aangegeven dat gelet op de inhoud van de handgeschreven tekst op genoemde vordering de vreemdelingenpolitie het niet aannemelijk acht dat het op deze wijze door een medewerker van de vreemdelingenpolitie is geschreven.

Volgens verzoeker heeft hij gezien dat een collega van mevrouw H., eerder door hem genoemd de heer R., tijdens het gesprek op 7 mei 2001 op de vordering van 23 april 2001 eigenhandig aantekeningen heeft gemaakt; zij hielden de originele vordering en gaven de heer T. daarvan een kopie.

Graag ontvang ik een handgeschreven tekst van de genoemde collega om een vergelijking te kunnen maken.

Volledigheidshalve zend ik u hierbij een willekeurige handgeschreven brief van verzoeker, waaruit mijns inziens kan worden afgeleid dat zijn handschrift verschilt van het handschrift van degene die de aantekening op genoemde vordering heeft gemaakt.

f. In uw reactie van 18 november 2005 heeft u aangegeven dat blijkens een vermelding in het elektronisch systeem van de vreemdelingenpolitie van 6 augustus 1998 (uw bijlage 2) verzoekers rijbewijs en identiteitskaart bij de gemeente zijn ingeleverd.

Ik verzoek u aan te geven bij welke dienst van de gemeente, naar ik aanneem de gemeente Haarlem, het rijbewijs en de identiteitskaart zijn ingeleverd.

g. Tot slot verzoek ik u aan te geven of de resultaten van de beantwoording van het voorgaande voor u aanleiding vormt om uw conclusie over de klacht al dan niet te wijzigen."

Tevens werden mevrouw H. en de heer R. van de vreemdelingenpolitie van het regionale politiekorps Kennemerland te Haarlem verzocht de vragen c. tot en met f. te beantwoorden en hun lezing te geven met betrekking tot de gestelde inname van verzoekers tweede paspoort.

10. De minister antwoordde (bij brief van 8 september 2006) dat het "Politie Vreemdelingendossier" dat onderdeel uitmaakt van het IND-dossier niet volledig was. In het dossier was een "Politie Vreemdelingendossier" gevoegd van de regiopolitie Hollands Midden over de periode 15 februari 2002 tot 19 augustus 2003. De "Politie Vreemdelingendossiers" van de regionale politiekorpsen Kennemerland en Utrecht bevonden zich niet in het dossier. Door de vreemdelingenpolitie van deze korpsen was aangegeven dat zij het "Politie Vreemdelingendossier" aan de regiopolitie Hollands Midden hadden toegezonden. De vreemdelingenpolitie Leiden (Hollands Midden), afdeling archief, stelde deze dossiers nimmer te hebben ontvangen. Toezending van genoemde dossiers aan de IND had ook niet plaatsgevonden. De regionale politiekorpsen Kennemerland, Utrecht en Hollands Midden waren thans niet in het bezit van een "Politie Vreemdelingendossier" van verzoeker, aldus de minister.

Verder is volgens de minister blijkens informatie van de vreemdelingenpolitie Kennemerland de ondertekening op 'de vordering van 23 april 2001' van de heer R., maar is gezien de layout van het document niet vast te stellen of de ondertekening door hem op het door verzoeker overgelegde document is geplaatst. Het door verzoeker overgelegde kopie-document betreft volgens de heer R. geen kopie van een origineel document.

Volgens de minister was de handgeschreven aantekening op het kopie-document niet voorzien van een ondertekening of parafering. Daarom was niet na te gaan op welke datum, wijze en door wie deze aantekening op genoemd document was geplaatst. Aangezien het origineel van 'de vordering van 23 april 2001' zich niet in het dossier bevond, kon verder onderzoek niet plaatsvinden, aldus de minister.

Verder was volgens de minister aangetoond dat verzoeker op 30 oktober 1992, gedurende zijn verblijf in Leiden, door de Rijksdienst voor het Wegverkeer in het bezit was gesteld van

een Nederlands rijbewijs. Voor de afgifte van dit rijbewijs had verzoeker zich moeten vervoegen bij de afdeling bevolking van de gemeente Leiden. Bij deze afdeling waren het rijbewijs en identiteitskaart van verzoeker, met betrekking tot deze aanvraag, ingeleverd, aldus de minister.

De minister gaf verder aan dat nog immer niet was gebleken dat verzoekers tweede paspoort wel was ingenomen. De minister zag ook nu geen aanleiding om haar standpunt te wijzigen.

Tevens zond de minister als bijlagen kopieën uit het dossier over de periode 1 januari 2001 tot 1 juli 2001.

11. Bij brief van 21 augustus 2006 beantwoordden mevrouw H. en de heer R. de gestelde vragen. Zij gaven aan dat de handtekening op de kopie van 'de vordering van 23 april 2001' van de heer R. was. Gezien de layout van het document was niet vast te stellen of de ondertekening door de heer R. was geplaatst op de originele vordering, aldus de brief. Een originele vordering bestond destijds uit twee pagina's en de handtekening en stempel werden op de tweede pagina geplaatst. De bovenzijde van de kopie van de vordering was afkomstig van een aanvraagformulier verblijfsvergunning, zoals die destijds werd gebruikt voor 2001. Het document was naar de mening van mevrouw H. en de heer R. met knippen en plakken in elkaar gezet. Het handschrift van de aantekening op de kopie van de vordering kwam mevrouw H. en de heer R. niet bekend voor. Zij verklaarden in de brief dat het in ieder geval niet hun handschrift betrof.

Verder gaven zij aan dat naar hun mening de kopie van de vordering geen kopie van een originele vordering kon zijn. Aangezien verzoekers dossier op 20 augustus 2001 was verzonden naar de regiopolitie Hollands Midden, was door hen niet meer na te gaan of een originele vordering in het dossier aanwezig was, aldus de brief.

12. Op 8 november 2006 zond verzoeker in kopie een brief van de Commissaris van de Koningin van de provincie Noord-Holland van 28 maart 2003 waarin onder meer is vermeld dat zijn dossier was overdragen van de gemeente Haarlem naar de afdeling burgerzaken van de gemeente Leiden in verband met verandering van zijn woonplaats. In aanvulling hierop deelde verzoeker telefonisch mee dat ondanks zijn verzoek daartoe de gemeente Leiden geen documenten van hem heeft kunnen teruggeven. Wel heeft de gemeente Leiden, na informatie van de vreemdelingenpolitie aldaar, op 2 oktober 2002 de geldigheidsduur van zijn Nederlandse rijbewijs verlengd voor tien jaar.

13. In reactie op voornoemde brief van de minister bracht de gemachtigde (bij brief van 11 januari 2007) naar voren dat de conclusie geen andere kon zijn dan dat bij organen van de overheid dossiers van verzoeker zijn zoekgeraakt, waarin de gewraakte documenten van verzoeker zich bevinden. Het kwam de gemachtigde echter voor dat verzoekers dossier zich nog ergens moest bevinden. Dossiers verdwijnen niet zo maar. En het meest

waarschijnlijke was dat het dossier zich nog gewoon in Haarlem bevond. Hoe dan ook, verzoeker mocht niet de dupe worden van deze situatie, aldus de gemachtigde. Daarbij merkte hij op dat uit de reactie van de minister weinig empathie blijkt voor de situatie waarin verzoeker door het overheidsoptreden was beland.

Volgens de gemachtigde mocht toch verwacht worden dat dossiers tussen vreemdelingendiensten aangetekend worden verzonden, dan wel dat hiervoor een aparte dienst was om ervoor te zorgen dat dossiers niet zoekraken. Wanneer de vreemdelingenpolitie in Haarlem stelt het dossier te hebben verzonden naar Leiden, dan mag je toch aannemen dat hiervan een verzendbewijs aanwezig was. Een dergelijk bewijs was niet overgelegd. Nader onderzoek hiernaar zou op zijn plaats zijn geweest.

Ongetwijfeld bevond het origineel van het oproepformulier van 23 april 2001 zich in het dossier dat zoek was geraakt, aldus de gemachtigde.

Verder achtte de gemachtigde het verbazingwekkend dat de minister kennelijk voetstoots de stelling van de vreemdelingenpolitie Haarlem tot de hare maakte, dat gezien de tekst het onaannemelijk was dat deze door een medewerker van de vreemdelingenpolitie was geschreven. In zijn brief van 16 maart 2006 had de gemachtigde nu juist onderbouwd waarom die tekst aansloot op het verhaal van verzoeker. De reactie van de minister was dan weinig serieus en zorgvuldig en bovendien zonder enige toelichting, terwijl in de vragen van de Nationale ombudsman gevraagd werd naar een verklaring voor de discrepanties met betrekking tot die tekst. Juist naar de intrekking van het visum door de Koninklijke Marechaussee, waarover de vreemdelingenpolitie in Haarlem zo verbaasd was, wilde men nader onderzoek doen. Noch de minister, noch de vreemdelingenpolitie ging daarop in, aldus de gemachtigde.

Volgens de gemachtigde had verzoeker zo uitvoerig mogelijk aangegeven hoe en wanneer hij zijn tweede paspoort had ingeleverd, en dit ook had gemeld aan de heer G. (vertrouwenspersoon) die hem begeleidde. Daarop kwam dan een niet geringe beschuldiging van knip- en plakwerk, aldus de gemachtigde, terwijl dossiers waren zoekgeraakt c.q. in rook waren opgegaan. Het verhaal van de minister kwam dan ook weinig geloofwaardig voor.

In reactie op de brief van de vreemdelingenpolitie stelde de gemachtigde dat tot op de bodem diende te worden uitgezocht het door hen gestelde dat het betreffende document (met de handgeschreven aantekening) met knippen en plakken in elkaar was gezet.

Dat het handschrift niet van mevrouw H. of de heer R. was, kon verzoeker beamen. Volgens hem was de aantekening geschreven door een andere medewerker die op 7 mei 2001 bij mevrouw H. aanwezig was. Deze collega betrof niet de heer R., die hij kent, maar een collega wiens naam hij niet kent. Het betrof een lange man met een snor en heel kort haar. Verzoeker zou hem zeker herkennen bij confrontatie, aldus de gemachtigde.

Ter aanvulling op zijn eerdere lezing bracht de gemachtigde het volgende naar voren.

Verzoeker had zijn paspoort en oproep(aanvraag)formulier afgegeven aan mevrouw H. Zij liet het paspoort vervolgens zien aan de collega die naast haar zat. Het ging vooral om het geannuleerde visum in zijn paspoort. Zij beiden waren daar verbaasd over. Die collega ging kopieën maken. Zij gingen beiden weg, naar een andere kamer. Bij terugkomst had die collega zowel verzoekers paspoort als het oproep(aanvraag)formulier in zijn hand en maakte toen eigenhandig de aantekening op het oproep(aanvraag)formulier. Na een woordenwisseling liep die collega met het paspoort en het oproep(aanvraag)formulier opnieuw naar een andere kamer, waar de heer R. zat met wie overleg volgde. Die collega kwam toen terug met een kopie van het paspoort en een kopie van het oproep(aanvraag)formulier. Verzoeker zag toen dat het oproep(aanvraag)formulier gestempeld en getekend was door de heer R. Daarop gaf deze collega een kopie van het paspoort en een kopie van het oproep(aanvraag)formulier aan verzoeker.

De gemachtigde verzocht dan ook om alles in het werk te stellen om duidelijkheid te verkrijgen over de authenticiteit van het gewraakte oproep(aanvraag)formulier. De vreemdelingenpolitie in Haarlem moest volgens de gemachtigde kunnen achterhalen welke collega op 7 mei 2001 aanwezig was bij het onderhoud en deze moest duidelijk kunnen maken of dat inderdaad zijn handschrift was. Gezien de hele gang van zaken nam verzoeker geen genoegen met een eventuele ontkenning van de bedoelde collega dat het zijn handschrift niet was. Verzoeker wenste ook geconfronteerd te worden met die collega, zodat hij kon bevestigen dat deze aanwezig was bij het onderhoud op 7 mei 2001. Zonodig wenste hij ook vaststelling door een handschriftdeskundige, aldus de gemachtigde.

Aangezien vaststond dat verzoekers dossier was zoekgeraakt, verzocht de gemachtigde eveneens om een oordeel wanneer het dossier niet volgens de regels was overgedragen.

14. Uit telefonische informatie bij mevrouw H. over de door verzoeker beschreven collega kwam naar voren dat dit de heer L. betrof. Daarnaast gevraagd verklaarde de heer L. op 23 mei 2007 in een handgeschreven verklaring dat hij de aantekening op de 'vordering van 23 april 2001' niet had geschreven. Hij kon zich de gang van zaken op 7 mei 2001 met betrekking tot verzoekers paspoort niet herinneren. Wel gaf hij aan dat dossiers tussen vreemdelingendiensten aangetekend werden verzonden, dan wel via een verzendsysteem met behulp van 'sealbags'.

15. Per e-mail van 2 augustus 2007 werd de IND verzocht om nadere informatie over bijlagen van de brief van de minister van 18 november 2005, waaronder een kopie van verzoekers tweede paspoort. Gevraagd werd onder meer naar een verklaring voor de aanwezigheid van een kopie van verzoekers tweede paspoort, en verzocht werd aan te geven op welke datum en bij welke gelegenheid die kopie was gemaakt. Tevens werd gevraagd om enig verzendbewijs van de verzending van verzoekers dossier naar de vreemdelingenpolitie te Leiden en om een verklaring hoe het mogelijk kon zijn dat een

gecontroleerde verzending daar niet zou zijn aangekomen.

16. Op 23 augustus 2007 antwoordde de IND per e-mail onder meer dat blijkens historische gegevens uit het VAS (vreemdelingen administratiesysteem) het dossier van betrokkene op 30 juli 2001 door regio Kennemerland naar regio Hollands Midden was gestuurd en daar op 18 september 2001 was ontvangen; eerdere informatie hierover was dus incorrect. Van een hernieuwde zoekactie werd binnenkort resultaat verwacht. Niet kon worden aangegeven wanneer een kopie van verzoekers tweede paspoort was gemaakt.

Bij e-mail van 31 augustus 2007 deelde de IND mee dat verzoekers samengevoegde Politie Vreemdelingendossier Kennemerland/Hollands Midden en (waarschijnlijk) ook Utrecht zich in het archief van de regio Hollands Midden bevond. In een telefoonnotitie d.d. 31 augustus 2007 werd onder meer vermeld dat volgens de coördinator Vreemdelingenzaken Toezicht van de vreemdelingenpolitie Hollands Midden het dossier voornamelijk kopieën bevatte en er geen originele documenten zoals een paspoort waren aangetroffen.

Verder vermeldde een overzicht van de VAS historie onder meer bij de aantekeningen bij de datum 5 maart 2001 dat verzoekers paspoort bij mr. V. te Haarlem was en verder dat verzoeker op uitnodiging van de vreemdelingendienst te Haarlem op 5 april 2001 zonder paspoort was verschenen en dat hij weer zou worden uitgenodigd met paspoort.

17. Op 20 september 2007 vond een onderzoek plaats door een medewerker van de Nationale ombudsman van verzoekers samengevoegde 'Politie Vreemdelingendossier' bij de vreemdelingenpolitie Hollands Midden. Voor zover van belang werd hierin aangetroffen in kopie een zendformulier van het regionale politiekorps Kennemerland, afdeling Vreemdelingenzaken te Haarlem, van 13 juli 1999, aan de ambassade van de Republiek Burkina Faso te Brussel (België), inhoudende dat volgens afspraak het verlopen paspoort van verzoeker met nummer A 079413 (paspoort 1) werd toegezonden; een kopie van dit paspoort bevond zich in het dossier.

Verder werd aangetroffen in kopie Model M90-1, Vordering van de vreemdeling om in persoon te verschijnen, gericht aan verzoeker op zijn toenmalige adres in Haarlem, gedateerd 23 april 2001, om op 7 mei 2001 om 15.00 uur te verschijnen op het politiebureau te Haarlem, in verband met: Aanvraag vergunning tot verblijf; verzocht werd om een geldig paspoort en een geldige mvv mee te brengen. Deze vordering Model M90-1 bestond uit twee pagina's en vermeldde op de tweede pagina de naam van mevrouw H., maar was niet ondertekend en voorzien van dienststempel. Op deze vordering werden geen handgeschreven aantekeningen aangetroffen.

In het dossier is verder aangetroffen als bijlage bij verzoekers aanvraag om een verblijfsvergunning bij partner d.d. 16 december 1999 een kopie van zijn paspoort met nummer A 1222931, afgegeven op 30 juli 1999 in Burkino Faso (paspoort 2). Ook werd

een kopie van dit paspoort gevoegd bij de brief van verzoekers toenmalige advocaat mr. V. te Haarlem d.d. 5 januari 2000 aan de vreemdelingendienst te Utrecht over de zijn inziens vreemde gang van zaken met betrekking tot het annuleren door de Koninklijke Marechaussee op Schiphol van verzoekers visum bij zijn inreis op 26 november 1999. In de kopie van het paspoort was een Schengen Transit visum d.d. 11 november 1999 vermeld, met een stempel 'geannuleerd' er doorheen. In het dossier werd geen antwoord op deze brief van de advocaat aangetroffen, ondanks een rappèlbrief van 23 februari 2000.

In het dossier werd ook aangetroffen een kopie van verzoekers Nederlandse rijbewijs afgegeven op 3 oktober 1992, geldig tot 1 januari 2030, te vernieuwen vóór 30 oktober 2002 en een kopie van zijn Nederlandse rijbewijs afgegeven op 2 oktober 2002, te vernieuwen vóór 30 oktober 2012. Uit een brief van de korpsbeheerder van de politieregio Hollands Midden d.d. 23 september 1998 kwam in antwoord op een brief van verzoeker naar voren dat zijn Burkinese rijbewijs op zijn aanvraag (medio 1992) was ingewisseld voor een Nederlands rijbewijs en dat zijn Burkinese rijbewijs was ingenomen door het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Volgens de brief van de korpsbeheerder zou verzoekers Burkinese identiteitskaart zich in het dossier bevinden bij de vreemdelingendienst te Haarlem; in zijn brief had verzoeker aangegeven dat die identiteitskaart in april 1994 was ingenomen door de vreemdelingendienst te Leiden. In het dossier werd een kopie aangetroffen van verzoekers 'Carte d'Identité Consulaire, afgegeven door de ambassade van Burkina Faso te Brussel op 22 april 1999 en geldig tot 21 april 2001.

In het dossier werden geen originele documenten zoals een paspoort aangetroffen. In het dossier werden geen aanknopingspunten gevonden dat verzoekers tweede paspoort door een vreemdelingendienst was ingenomen.

II. Beoordeling

18. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien. Dit vereiste impliceert dat een bestuursorgaan als de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) een betrokkene op zijn vraag om duidelijkheid over zijn documenten juist informeert.

19. In dit onderzoek is gebleken dat sprake is geweest van twee Burkinese paspoorten van verzoeker. Verzoekers nationale paspoort met nummer A 079413 (paspoort 1) was op 16 april 1999 door de vreemdelingenpolitie te Haarlem ingenomen. Verder is in dit onderzoek naar voren gekomen dat verzoeker na zijn uitzetting naar en tijdens zijn verblijf te Burkina Faso aldaar in het bezit was gesteld van een nieuw paspoort geldig van 30 juli 1999 tot 29 juli 2004, met nummer A 1222931 (paspoort 2).

Aanvankelijk deelde de (toenmalige) minister mee dat verzoekers 'Politie Vreemdelingendossier' over de betreffende periode was zoekgeraakt. Eind augustus 2007

deelde de IND in antwoord op vragen in dit onderzoek mee dat verzoekers samengevoegde 'Politie Vreemdelingendossier' Kennemerland/Hollands Midden en Utrecht zich in het archief van het regionale politiekorps Hollands Midden bevond. Op 20 september 2007 vond onderzoek in dit dossier plaats.

20. Ten aanzien van het eerste paspoort gaf de minister aan dat schriftelijk bewijs van teruggave aan verzoeker van dit paspoort ontbrak en dat verzoeker hierover onjuist was geïnformeerd.

Op 20 september 2007 is echter uit onderzoek van verzoekers samengevoegde 'Politie Vreemdelingendossier' gebleken dat de vreemdelingenpolitie te Haarlem verzoekers (verlopen) paspoort op 13 juli 1999 naar de ambassade van Burkino Fasso te Brussel (België) had opgestuurd. Daarmee staat vast dat verzoekers eerste paspoort niet aan hem is teruggegeven, en dat de IND verzoeker hierover niet juist heeft geïnformeerd.

In zoverre is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

21. Ten aanzien van verzoekers tweede paspoort gaat de minister ervan uit dat dit paspoort niet door de vreemdelingenpolitie te Haarlem is ingenomen. Verzoeker stelt daarentegen dat de vreemdelingenpolitie te Haarlem zijn paspoort op 7 mei 2001 heeft ingenomen.

In beginsel onthoudt de Nationale ombudsman zich van een oordeel over een (onderdeel van een) klacht, als de stellingen van verzoeker (op dat punt) lijnrecht staan tegenover de stellingen van het bestuursorgaan. Dit is slechts anders, indien er voldoende redenen zijn om aan te nemen dat aan de ene stelling meer geloof kan worden gehecht dan aan de andere stelling.

In dit geval staan de lezingen van de minister en verzoeker over zijn tweede paspoort lijnrecht tegenover elkaar. Daarbij verschillen de minister en verzoeker onder meer van mening over de waarde die moet worden toegekend aan de kopie van de 'vordering van 23 april 2001', een kopie met aan de bovenzijde vermeld "Aanvraag om een verblijfsvergunning" en inhoudende een vordering aan verzoeker d.d. 23 april 2001 om op 7 mei 2001 bij de vreemdelingenpolitie te Haarlem te verschijnen, met daarop een handgeschreven aantekening betreffende verzoekers paspoort.

22. Volgens de minister blijkt uit gegevens van de vreemdelingenpolitie te Haarlem dat verzoeker in verband met zijn op 15 maart 2001 ingediende verblijfsaanvraag op 23 april 2001 was gevorderd door de vreemdelingenpolitie te Haarlem om op 7 mei 2001 te verschijnen, dat hij vervolgens bij vordering van 11 mei 2001 wederom door die vreemdelingenpolitie was gevorderd om op 21 mei 2001 te verschijnen en aangezien hij zijn paspoort niet kon tonen ten derde male was gevorderd om op 23 mei 2001 te verschijnen, wederom met medeneming van zijn paspoort en een geldige machtiging tot

verblijf (mvv) en een ingevuld en ondertekend (M-50) formulier. Ook ontbreekt een ontvangstbewijs van het paspoort, aldus de minister, en kan 'de vordering van 23 april 2001' met een handgeschreven aantekening betreffende dit paspoort hiertoe niet dienen. De kopie van dit document is geen kopie van de originele vordering, aangezien deze uit twee pagina's bestond en de bovenzijde van de kopie afkomstig is van een destijds gebruikt aanvraagformulier voor een verblijfsvergunning. Volgens de minister is het ook gelet op de inhoud van de tekst niet aannemelijk dat het op deze wijze door een medewerker van de vreemdelingenpolitie was geschreven.

23. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman zijn er voldoende redenen om aan de lezing van de minister meer geloof te hechten dan aan de lezing van verzoeker.

De lezing van de minister wordt ondersteund door de brief van 21 mei 2001 van de medewerkster van de vreemdelingenpolitie te Haarlem, mevrouw H., aan verzoekers toenmalige advocaat, waarin onder meer staat vermeld dat verzoeker wederom zijn paspoort niet kon tonen en dat hij opnieuw was gevorderd om te verschijnen met medeneming van zijn paspoort. Bovendien is bij het onderzoek op 20 september 2007 in verzoekers 'Politie Vreemdelingendossier' een kopie aangetroffen van de originele vordering van 23 april 2001, model M90-1, met aan de bovenzijde 'Vordering van de vreemdeling om in persoon te verschijnen'. De vordering is gericht aan verzoeker, en bestaat uit twee pagina's zoals te doen gebruikelijk was, met vermelding van de naam van mevrouw H. op pagina twee en niet van de handtekening van de heer R. op pagina 1. Op pagina 1 ontbreekt ook de handgeschreven aantekening betreffende verzoekers paspoort. Ook is uit verklaringen van drie medewerkers van de vreemdelingenpolitie Haarlem gebleken dat het handschrift van de aantekening niet hun handschrift is. Eveneens is wat de inhoud van die aantekening betreft niet zonder meer aannemelijk, anders dan verzoeker stelt, dat die aantekening door een medewerker van de vreemdelingenpolitie te Haarlem is gemaakt. Immers, in 1999 was verzoeker door de vreemdelingenpolitie te Haarlem uit Nederland uitgezet, aangezien hij geen rechtmatig verblijf meer had. Hierop werd hem tijdens zijn verblijf in Burkina Faso een mvv verleend, aangevraagd door zijn toenmalige nieuwe partner op het moment dat hij in dat land verbleef. Dit betekent dat de passages in de aantekening dat het om een inreisvisum ging 'mvv niet nodig', 'sinds 1991 rechtsgeldig verblijf had', 'op onterechte gronden zou zijn uitgezet', niet stroken met zijn vreemdelingenrechtelijke positie. Genoemde vreemdelingenpolitie was met die positie bekend. Ook overigens is het taalgebruik van de aantekening van dien aard dat niet aannemelijk is dat de aantekening door een medewerker van de vreemdelingenpolitie is geschreven.

In verzoekers 'Politie Vreemdelingendossier' zijn ook geen originele documenten aangetroffen, zoals zijn paspoort, en evenmin zijn er aanwijzingen gevonden dat zijn tweede paspoort door een vreemdelingendienst was ingenomen. Kopieën van dit paspoort waren in zijn dossier gekomen via de vreemdelingenpolitie Utrecht ruim voor de contacten met de vreemdelingenpolitie Haarlem, zodat dit evenmin een aanwijzing is dat die

laatstgenoemde dienst een kopie van zijn paspoort heeft gemaakt.

De Nationale ombudsman vindt het dan ook niet aannemelijk, anders dan verzoeker stelt, dat verzoekers tweede paspoort op 7 mei 2001 is ingenomen door de vreemdelingenpolitie te Haarlem

24. Het voorgaande leidt tot de conclusie dat de IND verzoeker niet juist heeft geïnformeerd door hem te berichten dat zijn documenten - waaronder zijn paspoort - aan hem waren teruggegeven. De IND heeft dit bericht gebaseerd op onjuist gebleken gegevens, ook al is eerst in dit onderzoek duidelijk geworden dat verzoekers tweede paspoort niet van hem was ingenomen.

Ook in zoverre is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

25. Met betrekking tot verzoekers Burkinese rijbewijs is gebleken dat dit in 1992 op zijn aanvraag is ingewisseld voor een Nederlands rijbewijs en is ingenomen door het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Dit is de Nationale ombudsman ook ambtshalve bekend naar aanleiding van een eerdere klacht van verzoeker (1998.06427).

Niettemin heeft de IND verzoeker op dit punt onjuist geïnformeerd.

In zoverre is de onderzochte gedraging eveneens niet behoorlijk.

26. Ten aanzien van verzoekers Burkinese identiteitsbewijs is naar voren gekomen dat dit in 1994 door de vreemdelingenpolitie in Leiden zou zijn ingenomen, dat de vreemdelingenpolitie te Haarlem dit in 1998 naar de gemeente Haarlem heeft doorgestuurd, welke gemeente dit met zijn dossier weer heeft doorgestuurd naar de afdeling burgerzaken van de gemeente Leiden. Voor zover bekend heeft verzoeker dit document niet teruggekregen. Wel is uit een kopie in verzoekers 'Politie Vreemdelingendossier' gebleken dat de Burkinese ambassade te Brussel op 22 april 1999 aan verzoeker een identiteitsbewijs heeft afgegeven, geldig tot 21 april 2001.

Dit neemt niet weg dat de IND verzoeker ook op dit punt onjuist heeft geïnformeerd.

In zoverre is de onderzochte gedraging eveneens niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) te Rijswijk is gegrond, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

Onderzoek

Op 23 augustus 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer T. te Leiden, ingediend door de heer mr. G.P. Veldhuis, advocaat te Leiden, met een klacht over een gedraging van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) te Rijswijk.

Naar deze gedraging, die thans wordt aangemerkt als een gedraging van de staatssecretaris van Justitie, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de toenmalige minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Tijdens het onderzoek kregen de minister en verzoekers gemachtigde de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd de minister en nadien de IND een aantal specifieke vragen gesteld.

Tot slot vond een onderzoek plaats in verzoekers samengevoegde 'Politie Vreemdelingendossier' bij de vreemdelingenpolitie van het regionale politiekorps Hollands Midden.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De staatssecretaris van Justitie deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

De reactie van de gemachtigde van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie.

- Brieven van de IND d.d. 9 maart 2005 en 18 juli 2005.
- Reactie van de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie d.d. 18 november 2005.
- Reactie op de brief van minister van de gemachtigde d.d. 15 december 2005.
- Nadere reactie van de minister d.d. 9 februari 2006.
- Reactie op de brief van de minister van de gemachtigde d.d. 16 maart 2006.
- Brief van de minister d.d. 23 mei 2006 met reactie op de brief van de gemachtigde.
- Brief van de Vreemdelingenpolitie van het regionale politiekorps Kennemerland d.d. 21 augustus 2006 met antwoorden op door de Nationale ombudsman gestelde vragen.

- Brief van de minister d.d. 8 september 2006 met antwoorden op door de Nationale ombudsman gestelde vragen.
- Reactie van de gemachtigde op de brieven van de vreemdelingenpolitie en de minister d.d. 11 januari 2007.
- Handgeschreven verklaring d.d. 23 mei 2007 van de heer L., medewerker van de vreemdelingenpolitie Kennemerland.
- E-mails van de IND d.d. 23 en 31 augustus 2007 met antwoorden op nadere vragen.
- Bevindingen van het onderzoek van verzoekers samengevoegde 'Politie Vreemdelingendossier' d.d. 25 september 2007.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Vreemdelingencirculaire 1994

Hoofdstuk A5 Toezicht

“5.2 Het tijdelijk in bewaring nemen van reis- en identiteitspapieren

5.2.1 Algemeen

Indien daartoe in het belang van het toezicht op vreemdelingen gegronde reden bestaat, zijn de ambtenaren belast met het toezicht op vreemdelingen namens de Minister van Justitie bevoegd tot het tijdelijk in bewaring nemen van reis- en identiteitspapieren (artt. 20 Vw en 77 Vb).

Een in bewaring genomen document moet aan de vreemdeling worden teruggegeven indien hij te kennen geeft Nederland te willen verlaten en zodra hiertoe voor hem ook gelegenheid bestaat (indien zijn toelating tot het land, waar hij zich wil begeven en - eventueel - zijn doorreis door andere landen om het land van bestemming te bereiken, gewaarborgd zijn (art. 77, derde lid Vb).

Voor teruggave van reis- of identiteitspapieren na het staande houden van een vreemdeling ter vaststelling van diens identiteit; zie 5.2.2”

“5.2.2 Gevallen waarin tijdelijke bewaring van reis- of identiteitspapieren geoorloofd is

In bepaalde gevallen zijn de ambtenaren belast met het toezicht op vreemdelingen bevoegd het grensoverschrijdingsdocument of het verblijfsdocument van een veemdeling in bewaring te nemen (art. 46 VV). Bij inname van het grensoverschrijdingsdocument of het verblijfsdocument dient aan de vreemdeling een ontvangstbewijs te worden verstrekt. Inname van het grensoverschrijdingsdocument of het verblijfsdocument kan in de onderstaande gevallen plaatsvinden:

(...)

d. Voor zover dat nodig is met het oog op de verwijdering of de overgave aan de buitenlandse grensautoriteiten, van een vreemdeling (art. 46, eerste lid, aanhef en onder d. VV).

In deze gevallen dient de begeleidende ambtenaar de desbetreffende documenten bij het verlaten van Nederland te overhandigen aan de vreemdeling zelf of aan een ambtenaar der Koninklijke Marechaussee door wiens tussenkomst de vreemdeling aan de buitenlandse autoriteiten wordt overgegeven.”

2. Vreemdelingencirculaire 2000

Hoofdstuk A3 Toezicht

2.5.3 Het tijdelijk in bewaring nemen van reis- en identiteitspapieren

“Artikel 4.23 Vreemdelingenbesluit

1. De ambtenaren belast met de grensbewaking of met het toezicht op vreemdelingen, nemen op grond van artikel 52, eerste lid, van de Wet het reis- of identiteitspapier van een persoon tijdelijk in bewaring:

(...)

d. voor zover zulks nodig is met het oog op de uitzetting of de overgave aan de buitenlandse grensautoriteiten als bedoeld in artikel 52, tweede lid, van de Wet.”

(...)

2.5.3.1 Algemeen

Indien daartoe in het belang van het toezicht op vreemdelingen gegronde reden bestaat, zijn de ambtenaren belast met het toezicht op vreemdelingen bevoegd tot het tijdelijk in bewaring nemen van reis- en identiteitspapieren van personen. De bevoegdheid kan niet alleen worden gebruikt jegens vreemdelingen maar jegens alle personen. Dit maakt het mogelijk om ook papieren van een vreemdeling die aan hem zijn afgegeven door derden tijdelijk te bewaren.

Een in bewaring genomen document moet aan de vreemdeling worden teruggegeven indien hij te kennen geeft Nederland te willen verlaten en hij ook daadwerkelijk vertrekt. Ingeval van uitzetting kan het reis- en identiteitspapier worden overgedragen aan de persoon belast met de grensbewaking in het land waar de toelating is gewaarborgd.

2.5.3.2 Gevallen waarin tijdelijke bewaring van reis- of identiteitspapieren geoorloofd is

In bepaalde gevallen zijn de ambtenaren belast met het toezicht op vreemdelingen bevoegd het grensoverschrijdingsdocument of het verblijfsdocument van een persoon in bewaring te nemen. Bij inname van het grensoverschrijdingsdocument of het verblijfsdocument dient aan de vreemdeling een ontvangstbewijs te worden verstrekt. (model M101)

Het in bewaring nemen van het grensoverschrijdingsdocument of het verblijfsdocument kan in de onderstaande gevallen plaatsvinden:

(...)

4. voor zover dat nodig is met het oog op de uitzetting of de overgave aan de buitenlandse grensautoriteiten, van de vreemdeling (artikel 4.23, eerste lid aanhef en onder d, Vreemdelingenbesluit).

In deze gevallen dient de begeleidende ambtenaar de desbetreffende documenten bij het verlaten van Nederland te overhandigen aan de vreemdeling zelf of aan een ambtenaar der Koninklijke Marechaussee door wiens tussenkomst de vreemdeling aan de buitenlandse autoriteiten wordt overgegeven.”